

Finansinspektionen

Dnr 20-8061

finansinspektionen@fi.se
viktor.thell@fi.se

REMISSYTTRANDE

över förslag till allmänna råd om undantag från amorteringskrav på grund av särskilda skäl

Sparbankernas Riksförbund, Förbundet, anser att det är mycket positivt att Finansinspektionen vidtar åtgärder för att möjliggöra amorteringsfrihet för låntagare i den mycket kraftiga nedgång i svensk ekonomi som coronapandemin har medfört och kommer medföra under förmodligen lång tid framöver.

Förbundet anser trots detta att förslaget konstruktion ger anledning till invändning. Enligt amorteringsföreskrifternas 11 § kan enligt Förbundets uppfattning redan idag undantag från föreskrifterna ges för den låntagare som kommit att påverkas av den ekonomiska nedgången. I besluts-pm med dnr 14-16628 har inspektionen utvecklat sin uppfattning om hur sådana särskilda skäl kan vara beskaffade för att kunna beaktas. Även om det inte uttryckligen sägs i 11 §, så måste man utgå från att bestämmelsen ska förstås på sådant sätt att det är en grundförutsättning för tillämpning av undantagsregeln, att det förhållande som utgör särskilt skäl, faktiskt har påverkat låntagarens ekonomiska förutsättningar. Att bestämmelsen ska förstås på detta vis, framgår också väl av besluts-pm:en.

I det nu aktuella förslaget till allmänna råd förklarar Finansinspektionen att särskilda skäl även ska kunna utgöras av sådana omständigheter som inte påverkar den enskilde låntagarens ekonomiska förhållanden. En låntagare vars ekonomi inte alls påverkats av den ekonomiska nedgången skulle därmed kunna ges amorteringsbefrielse med hänvisning till att särskilda skäl föreligger.

Förbundet anser att det måste finnas ett orsakssamband mellan förekomsten av en viss omständighet och uppkomsten av ett visst förhållande, för att man ska kunna tala om skäl till uppkomsten. Denna grundförutsättning gäller också när man talar om särskilda skäl. Mot denna bakgrund bör den nu föreslagna utvidgningen av undantaget från amorteringskraven inte baseras på idén om att en omständighet kan utgöra ett (särskilt) skäl, oavsett om den har påverkat den enskildes ekonomi överhuvudtaget.

Förbundet menar också, att det inte är lämpligt att använda allmänna råd för att ändra innebörd av en föreskrift på det sätt som de föreslagna allmänna råden är avsedda att göra just med avseende på termen särskilda skäl.

Förbundet anser därför att möjligheten att ge låntagare amorteringsbefrielse i den utsträckning som Finansinspektionen föreslår, förutsätter att de idag gällande amorteringsföreskrifterna upphävs, om arrangemanget inte ska bygga på en tolkning av termen särskilda skäl som i många fall skulle innebära att särskilda skäl blir synonymt med inga skäl. Amorteringsföreskrifter kan sedermera återinföras och anpassas till de behov som bedöms föreligga när nedgången i ekonomin är över. En sådan lösning skulle också innebära att alla låntagare behandlades lika och rättvist, eftersom den inte skulle ge utrymme för olika bedömningar hos olika långgivare ifråga om hur länge som undantag med hänvisning till nedgången ska få ges.

Stockholm den 8 april 2020

SPARBANKERNAS RIKSFÖRBUND

Ewa Andersen
Verkställande Direktör

Bengt Nordström